
Geachte aanwezigen, dank voor uw aanwezigheid en betrokkenheid bij deze herdenking. I would also like to welcome our foreign guests: colonel James L. Sadler, army attaché US Embassy, and our guests from the 101^{ste} Airborne Division colonel Kevin Sharp, command Sergeant Major Derek Wise, major Joseph Urech, sergeant Alex Tinney and sergeant Derreck Matal. Please excuse me that I will continue my speech in Dutch now.

In 1942 kreeg kolonel Howard Ravenscroft Johnson het bevel over het 501^{ste} Parachute Infanterie Regiment. Het 501^{ste} PIR trainde onder hem in onder andere Taccoa en Fort Benning. In januari 1944 staken de mannen van het regiment over naar Engeland en werden onderdeel van de 101^{ste} Airborne Division. De mannen van Johnson namen deel aan operatie Overlord in Frankrijk waar ze onder andere een Duits regiment vernietigden. Op 17 september 1944 landde het regiment hier in Eerde en Veghel, Operatie Market Garden was begonnen. Johnson was een echte leider: hij bevond zich altijd onder zijn mannen, motiveerde hen, gaf het voorbeeld, was betrokken, kundig, soms hard als het nodig was en wars van opsmuk. Hoewel Operatie Market Garden grotendeels mislukte had het 501st, onder leiding van "Jumpy" Johnson, zijn opdracht volbracht.

Howard Ravenscroft Johnson was 'Killed in Action' op 8 oktober 1944 in de buurt van Arnhem. Voordat hij stierf schijnt hij tegen luitenant kolonel Ewell gezegd te hebben 'Take care of my boys'. 'Zorg voor mijn jongens'.

Dit is in een notendop het verhaal van een van onze bevrijders.

We staan hier in de Kolonel Johnsonstraat, bij het Airborne Monument om 77 jaar vrijheid te herdenken. We staan in de buurt van Villa Klondike, waar kolonel Howard Johnson gedurende korte tijd in 1944 zijn hoofdkwartier had. Klondike was de codenaam van het 501^{ste} regiment van de 101^{ste} Airborne Divisie. We staan, kortom, op een plek waar geschiedenis is geschreven. Zoals er op vele plekken in Veghel, in Meerijstad, in Nederland, in Europa, in de wereld geschiedenis is geschreven.

We staan stil bij 77 jaar vrijheid. Het lijkt heel wat: 77 jaar, maar het is natuurlijk maar heel kort. Wellicht dat dat komt omdat er steeds meer geschiedenis bewaard blijft en omdat deze geschiedenis ook heel gemakkelijk toegankelijk is voor mensen?

De Tweede Wereldoorlog spreekt, hoe gek dat ook klinkt, ook tot de verbeelding. Zouden er over willekeurig welke andere periode in de geschiedenis zoveel boeken, films, websites, podcasts of wat dan ook zijn? Ik denk het niet.

Kolonel Johnson stierf voor onze vrijheid. Wat zou hij denken als hij nu nog geleefd zou hebben? Natuurlijk is dat geen realistische vraag, maar ik denk daar toch graag over na. Wat zou hij denken? Zou hij begrip hebben voor de wereld zoals deze er nu uit ziet? Zou hij vinden dat we er een potje van maken? Zou hij daar boos of gefrustreerd om zijn? Of zou hij weten dat iedere periode in de tijd zowel nare en akelige dingen als ook goede en positieve ontwikkelingen met zich meebrengt? Ik weet het, het is speculeren natuurlijk wat ik doe. Maar ik denk dat het belangrijk is om regelmatig over dit soort zaken na te denken. Omdat je daardoor alert blijft.

‘Take care of my boys’. Zorg voor mijn jongens. Die woorden zei hij, net voordat hij stierf. En die woorden maken dat ik vind dat wij, heden ten dage, richting hem en al die andere geallieerde soldaten die onze vrijheid met de dood moesten bekopen een verplichting hebben.

Die verplichting bestaat er wat mij betreft op zijn minst uit dat wij heel erg zuinig moeten zijn op die zo zwaar bevochten vrijheid. Een vrijheid die wij vaak voor te vanzelfsprekend nemen. Een vrijheid die momenteel onder zware druk staat.

Wij allen, samen, moeten ervoor zorgen dat hun offers niet voor niets geweest zijn. Dat doen we onder andere door met elkaar in gesprek te blijven, de nuance te blijven zoeken, na te denken, niet vanuit primaire emoties te reageren en elkaar te respecteren ook al denken we anders.

Johnsons zei ‘Take care of my boys’. Wij moeten zeggen: ‘Take care of our freedom’.

Dank u voor uw aandacht.